

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 34/09-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. februára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť I. S., Š., zastúpeného advokátom JUDr. Ľ. Š., Š., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 354/08 (predtým vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 24 C 124/06) a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. júla 2008 doručená sťažnosť I. S., Š. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 354/08 (predtým vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 24 C 124/06).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že „*sa návrhom o náhradu škody na zdraví domáha žalobou zo dňa 19. 11. 2006 náhrady škody na zdraví proti odporcovi Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby... zaplatením sumy 200.000.000,- Sk*“. Konanie bolo vedené na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 24 C 124/06 a v súčasnosti je vedené na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 7 C 354/08. Do dnešného dňa nebolo právoplatné skončené.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uviedol, že podaním z 5. januára 2007 urgoval Okresný súd Trnava, pretože k uvedenému dňu nebol vo vzťahu k nemu vykonaný žiadny procesný úkon. Dňa 11. marca 2007 adresoval sťažnosť na priet'ahy v konaní Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, ktorý ju postúpil v zmysle oznámenia z 21. marca 2007 predsedovi Okresného súdu Trnava. V oznámení o vybavení sťažnosti z 10. apríla 2007 doručenom sťažovateľovi 16. apríla 2007 predseda Okresného súdu Trnava oznámil sťažovateľovi, že zo strany súdu nezistil priet'ahy v konaní a že prekážky v konaní sú na strane sťažovateľa, pretože k svojmu návrhu nepriložil dostatočný počet kópií. Vzhľadom na uvedené ho vo veci konajúca sudkyňa prípisom z 3. apríla 2007 vyzvala na zaslanie ďalšej kópie návrhu. Následne bol sťažovateľ podaním z 25. apríla 2007, ktoré mu bolo doručené 2. mája 2007, poučený zo strany Okresného súdu Trnava o svojich procesných právach. Sťažovateľ podaním z 3. mája 2007 požiadal o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov a zároveň oznámil, že trvá na verejnom prerokovaní veci. Okresný súd Trnava doručil sťažovateľovi 9. júla 2007 potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch, ktoré mu sťažovateľ obratom riadne vyplnené doručil 27. júla 2007. Následne Okresný súd Trnava uznesením z 23. augusta 2007 rozhodol tak, že žiadosť sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu zamietol. Proti tomuto uzneseniu sťažovateľ podal 3. septembra 2007 odvolanie. Okresný súd Trnava 17. septembra 2007 vyzval sťažovateľa na doplnenie odvolania a výzvou z 18. septembra 2007 na predloženie ďalšieho rovnopisu odvolania. Sťažovateľ podaním z 25. septembra 2007 svoje odvolanie doplnil

v potrebnom počte rovnopisov a podaním z 20. decembra 2007 požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov. Oznamením z 3. januára 2008 o postúpení spisu bolo sťažovateľovi oznámené, že z dôvodu postúpenia veci doteraz vedenej pred Okresným súdom Trnava pod sp. zn. 24 C 124/06 na novozriadený Okresný súd Piešťany bude postúpený aj spis sp. zn. Spr 2441/07. Žiadny ďalší úkon vo vzťahu k sťažovateľovi ako žalobcovi nebol vykonaný.

Sťažovateľ ďalej uviedol: „Súd vo veci vykonal len procesné úkony, ktorými sa jednak vysporiadaval s návrhmi sťažovateľa, smerujúcimi k zabezpečeniu jeho procesných práv, a jednak úkony, ktorými žalobcu (v konaní pred ústavným súdom sťažovateľ, pozn.) vyzýval na odstránenie a doplnenie jeho podaní. Pokiaľ ide o otázku správania sťažovateľa a jeho vplyv na vznik prietahov v konaní, je síce pravdou, že svoj návrh nedoručil súdu v potrebnom počte rovnopisov, avšak výzva na doplnenie podania ďalšieho rovnopisu návrhu na začatie konania po takmer 5 mesiacoch odo dňa začatia konania a podania návrhu je nenáležitá a nepredstavuje efektívny úkon súdu.

Z podaní sťažovateľa je zrejmé, že na všetky výzvy odpovedal súdu bezprostredne po ich doručení a vyvinul maximálnu snahu, aby sa vo veci konalo bez prietahov. Napriek uvedenej skutočnosti nebolo vo veci vytyčené pojednávanie ani po 20 mesiacoch odo dňa podania návrhu a súd doposiaľ nevykonal ani jeden úkon vo veci samej.“

Na základe uvedeného sťažovateľ tvrdí, že postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 124/06 a následne postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 354/08 bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že Okresný súd Piešťany v spojení s Okresným súdom Trnava svojím postupom v konaní vedenom pred Okresným súdom Trnava pod sp. zn. 24 C 124/06 a následne pred Okresným súdom Piešťany pod sp. zn. 7 C 354/08 porušil jeho základné právo podľa čl. 48. ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal Okresnému súdu Piešťany konať bez zbytočných prietahov

a zaplatiť mu primerané finančné zadost'učinenie v sume 300 000 Sk, ako aj trovy právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o s'ťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil s'ťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05).

Predmetom sťažnosti sťažovateľa pred ústavným súdom je namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 354/08 (predtým vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 24 C 124/06).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čo platí aj vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru, môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietahoch (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03).

V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (či v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru), nevyslovil porušenie práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01).

Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou a jej prílohami dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľa je zjavne neopodstatnená.

Ústavný súd z obsahu sťažnosti a jej príloh zistil, že celková doba trvania napadnutého konania predstavuje od jeho začatia (19. novembra 2006) až do doručenia sťažnosti ústavnému súdu (24. júla 2008) 20 mesiacov. Táto doba sa podľa ústavného súdu už na prvý pohľad nejaví ako „neprimeraná“.

Ústavný súd súčasne zobral do úvahy aj správanie sťažovateľa ako účastníka konania, ktorý svojím správaním môže tiež prispieť k predĺženiu konania, resp. k zbytočným priet'ahom v konaní, pretože ak na jednej strane je sťažovateľ ako účastník konania oprávnený využiť na svoju obranu všetky procesné prostriedky dané mu príslušným procesným kódexom (v namietanom konaní žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov z 3. mája 2007, podané odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu z 3. septembra 2007, žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov z 20. decembra 2007), na druhej strane musí počítat' s tým, že ich využitie môže mať za nevyhnutný dôsledok spomalenie postupu všeobecného súdu pri prerokovaní veci samej, a tým aj predĺženie súdneho konania, a že tento dôsledok (predĺženie konania) nemôže v sťažnosti podanej podľa čl. 127 ods. 1 ústavy následne úspešne pričítat' výlučne postupu konajúceho súdu a len z tohto dôvodu vyvodzovat' porušenie jeho označených práv (obdobne napr. IV. ÚS 41/05).

A fortiori uvedené platí v prípade akéhokoľvek podania sťažovateľa adresovaného súdu spôsobom, ktorý nie je v súlade s príslušným procesným kódexom. Za takéto „správanie“ pričítateľné podľa okolností veci na ťarchu účastníka konania možno považovat' aj neúplný návrh, resp. podanie, v dôsledku čoho okresný súd musel odstraňovat' jeho nedostatky (výzva na doručenie návrhu na začatie konania v potrebnom počte rovnopisov z 3. apríla 2007, procesné poučenie z 25. apríla 2007, výzva na doplnenie odvolania zo 17. septembra 2007, výzva z 18. septembra 2007 na predloženie ďalšieho rovnopisu odvolania).

Aj keď doterajší priebeh konania pred označenými súdmi nebol celkom bez priet'ahov, ktoré by bolo možné označit' za zbytočné, tieto by nezakladali reálnu možnosť vyslovenia porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd je toho názoru, že doterajšia dĺžka sťažovateľom namietaného konania v danej veci, ako aj obdobie nečinnosti okresného súdu nepredstavujú takú intenzitu, ktorá by mohla zasiahnuť do základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa

čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. do jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

S prihliadnutím na celkovú dĺžku tohto konania, ako aj na správanie sťažovateľa ako účastníka konania ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Až pokračujúca nečinnosť okresného súdu by eventuálne mohla spôsobiť porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo však ústavný súd v súčasnom období nemôže posúdiť. To ale neznamená, že ústavný súd sa už v budúcnosti nebude môcť zaoberať prípadným porušením označených práv sťažovateľa v uvedenej veci, ak okresný súd nebude ďalej konať o podanom návrhu a sťažovateľ zároveň splní všetky zákonné predpoklady a náležitosti návrhu na začatie konania pred ústavným súdom.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami, ktoré v nej sťažovateľ nastolil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. februára 2009